

KAITSEMINISTEERIUM

Kliimaministeerium
Suur-Ameerika 1
10122 Tallinn
info@kliimaministeerium.ee

Teie: 12.07.2024 nr KLIM/24-0758/-1K

Meie: 29.08.2024 nr 5-7/24/115-3

Eelnõu kooskõlastamine märkustega

Olete esitanud Kaitseministeeriumile kooskõlastamiseks kliimaministri määruse „Riigilaevastiku põhimäärus“ eelnõu. Kaitseministeerium on eelnõuga tutvunud ja kooskõlastab selle alljärgnevate märkustega arvestamise korral.

1. Eelnõu § 8 lõike 1 punktis 9 ja § 13 lõike 3 punktis 10 on märgitud, et Riigilaevastiku ülesanne on muu hulgas integreeritud seireplatvormide võrgustiku arendamine, paigaldamine, hooldamine ja haldamine. Seletuskirjas on selgitatud, et seireplatvormide (või ka seirepoide) all on mõeldud nn nutipoisid, mille arendamisega on Riigilaevastik juba tegelema asunud, ning et nutipoiide võrgustiku eesmärk on luua mere digitaalne kaksik Eesti merealal toimuva reaalses prognoosimiseks ja hindamiseks. Kuna nutipoiide peamine eesmärk on merel keskkonnaseire teostamine (lainete kõrguse mõõtmine, reaalses ilma jälgimine jms), tuleks ka kasutada õiget terminit – keskkonnaseireplatvormid, et mitte segi ajada neid teiste valitsusasutuste merel tehtava seirega mereolukorrateadlikkuse eesmärgil, kuid mille osa ei ole keskkonnaseire (oleme varem teinud sarnase ettepaneku ka meresõiduohutuse seaduse muutmise eelnõu raames, mille te ka arvesse võtsite). Kui platvorme on võimalik tulevikus kasutada ka muul otstarbel, on see üksnes lisandväärtus, kuid ei muuda nende peamist eesmärki – merekeskkonnaseire. Sellest tulenevalt teeme ettepaneku asendada põhimääruses termin „seireplatvorm“ terminiga „keskkonnaseireplatvorm“.

2. Eelnõu § 8 lõike 1 punktis 12 on märgitud, et Riigilaevastiku ülesanne on muu hulgas riigile kuuluvate veesõidukite arengukava väljatöötamine. Seletuskirjas on selgitatud, et tegemist on Kliimaministeeriumi põhimääruse §-st 6 tuleneva riigile kuuluva veesõidukipargi (välja arvatud Kaitseväe ja Kaitseliidu veesõidukite registris olevad veesõidukid) arendamise ülesandega. Kuna seletuskiri ei ole õigustloov akt, palume täpsustada eelnõu põhiteksti ja siduda § 8 lõike 1 punktis 12 nimetatud ülesanne paremini Kliimaministeeriumi põhimääruse §-ga 6, või täpsustada sõnastust nii, et selgelt tuleks välja, milliseid riigile kuuluvaid veesõidukeid mõeldud on. Praeguses sõnastuses jääb põhimääruse eelnõu lugejale mulje, et Riigilaevastiku ülesanne on kõikide riigile kuuluvate veesõidukite arengukava väljatöötamine, kuid Kliimaministeeriumi põhimääruse §-s 6 on toodud sulgudes täpsustus, et see ei puuduta Kaitseväe ja Kaitseliidu veesõidukite registris olevaid veesõidukeid. Lisaks palume täiendada seletuskirja, kas selle arengukava väljatöötamise kaasatakse ka teisi asutusi.

3. Seletuskirjas on eelnõu § 13 lõike 3 punktide 10 ja 11 kohta selgitatud, et uue ülesandena on lisandunud integreeritud /.../ ning Riigilaevastiku ülesannete täitmiseks vajalike, veesõidukitele paigaldatud või paigaldatavate seadmete hooldamine ja haldamine, ning et

eelkõige mõeldakse viimaste all reostustõrje suutlikkust tagavaid seadmeid ja seadmeid, mida kasutatakse keskkonnakahju vältimisele suunatud tegevusteks, nagu keskkonnoahtlike laevavakkide kütusest tühjaks pumpamine. Märgime, et Eestil puudub merereostuse ennetamise ja -tõrje kontseptsioon (strateegia, arengukava), ning ülesannete killustatuse tõttu ei ole selgelt jagatud asutuste vahel ülesanded. Sellest tulenevalt ei ole kohane Riigilaevastiku põhimääruse seletuskirjas kirjeldada, et keskkonnoahtlike laevavakkide kütusest tühjaks pumpamine on Riigilaevastiku ülesanne. Selles ei ole kokku lepitud, mistõttu palume see näide seletuskirjast kustutada.

Ühtlasi palume viimase punkti teemaga seondult Kliimaministeeriumil kui merekeskkonnakaitse ja rahvusvaheliste laevade põhjustatava merereostuse vältimise konventsiooni (MARPOL) rakendamise eest vastutaval ministeeriumil algatada merereostustõrje kontseptsiooni (strateegia, arengukava) koostamise algatamine ja selle koostamine, et määrata kindlaks, mis on Eesti arengusuunad reostustõrjes merel ja piiriveekogul, ning kokku leppida kõikides kuues MARPOLi lisades olevate merereostuse liikide eest vastutavad asutused. Samuti analüüsida, kas ja millisel määral Eesti täidab Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitse konventsiooni (Helsingi konventsioon) alusel Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitse komisjoni (HELCOM) soovitusel pakutud merereostustõrjevahendite näitajaid (mõõdikuid). Merereostuse ennetamise kohta võib leida eri arengukavadest eesmärgid, samuti vastutavad asutused, kuid puudub tervikpilt. Lisaks puuduvad sarnased eesmärgid merereostustõrje kohta, mainitud on üksnes HELCOMi soovitusi.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Hanno Pevkur
Minister